

بازخوانی جنگ چالدران

۳ شهریور ۱۳۹۴ ساعت ۱۹:۲۶

در جنگ چالدران که در آن شاه اسماعیل به دلیل نداشتن اسلحه آتشین (توپ و تفنگ) و یک ارتش ملی (غیر عشایری) شکست خورد، سلطان سلیم تنها به یک هدف خود که ضمیمه ساختن قسمتی از مناطق کردنشین و ترکمان نشین به قلمرو عثمانی بود رسید که اینک دولت ترکیه گرفتار مشکل ناشی از همین عمل است و با استقلال خواهی کردها دست و پنجه نرم می کند.

۲۳ آگوست سال ۱۵۱۴ میلادی، دشت چالدران در نزدیکی خوی صحنه نخستین و در عین حال معروفترین جنگ عثمانی (ترکیه) و ایران بود. هدفهای سلیم اول سلطان عثمانی از لشکر کشی به ایران عبارت بود از: جلوگیری از گسترش مذهب شیعه اثنی عشری که مذهب رسمی ایرانیان اعلام شده بود به متصرفات عثمانی و پیوستن شیعیان قلمرو عثمانی (معروف به علویان) به قلمرو دولت تازه تاسیس صفوی ایران؛ ضمیمه کردن مناطق کردنشین شمال غربی و محل سکونت ترکمانان (در شرق ترکیه امروز و شمال شرقی عراق که از آق قویونلوها و قره قویونلوها و بقایای سلجوقیان بوده اند) به قلمرو خود، مانع شدن از گسترش و رشد «ایرانیسم» که با روی کار آمدن شاه اسماعیل صفوی دوباره سر بلند کرده بود.

در جنگ چالدران که در آن شاه اسماعیل به دلیل نداشتن اسلحه آتشین (توپ و تفنگ) و یک ارتش ملی (غیر عشایری) شکست خورد، سلطان سلیم تنها به یک هدف خود که ضمیمه ساختن قسمتی از مناطق کردنشین و ترکمان نشین به قلمرو عثمانی بود رسید که اینک دولت ترکیه گرفتار مشکل ناشی از همین عمل است و با استقلال خواهی کردها دست و پنجه نرم می کند.

سلطان سلیم یکم پس از پیروزی در نبرد چالدران به سوی تبریز پیش راند و چهارم سپتامبر (۱۴ شهریور) وارد این شهر شد، اما بر اثر مقاومت مردم و جنگ و گریز نیروهای محلی وفادار به شاه اسماعیل مجبور به بازگشت شد.

شاه اسماعیل تا زمان جنگ چالدران، مخالف اسلحه آتشین بود، توپ را سلاح کشتار جمعی و بکاربردنش را خلاف آیین جوانمردی می پنداشت. به علاوه، نیروهای او عمدتاً از عشایر قزلباش بودند و وی فاقد یک ارتش ملی مرکب از افراد همه نقاط کشور بود. جنگ چالدران بزرگترین جنگ شمشیر با تفنگ در طول تاریخ است. تجربه همین جنگ است که شوروی را بر آن داشت که در سال ۱۹۴۹ دارای بمب اتمی، در سال ۱۹۵۳ بمب هیدروژنی و در سال ۱۹۵۷ موشک قاره پیما شود و کشورهای فاقد این سلاحها اینک می کوشند آنها را به دست آورند زیرا که سازمان ملل آن طور که باید و شاید تاکنون نتوانسته است از

جنگ و نسل کشی جلوگیری کند و محافظ کشورهای کوچک و ضعیف باشد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۶۸۱/چالدران-چنگ-بازخوانی/>